

בצל האמונה, כשהחומר הופך למצווה – לחג הסוכות

חז"ל דרשו בפסיקתא דרב כהנא: "אמר רבי לוי: כל מי שמקיים מצות סוכה בעולם הזה, אומר הקב"ה: הוא קיים מצות סוכה בעולם הזה אני מקיף עליו מחמתו של יום הבא". מבואר בדרשתם שמצוות סוכה אינה מצוות שעה גרידא, אלא עומדת לו לאדם למגן ולמחסה מאימת הדין לעתיד לבוא. בדרך זו ביאר רש"י את דברי הנביא ישעיהו: "וְסִכָּה תִּהְיֶה לְצֵל יוֹמָם מִחֶרֶב וּלְמַחְסֵה וּלְמִסְתֹּר מִזֶּרֶם וּמִמָּוֶט" (ד, ו), וכך כתב: וסוכה תהיה לצל... מחורב – "להגין מלהט יום הבא, שנאמר ברשעים 'וְלֹהֵט אֶתָּם הַיּוֹם הַזֶּה' (מלאכי ג, יט), שהקב"ה מוציא חמה מנרתיקה ומקדרה עליהם". נשאלת השאלה, במה התייחדה מצוות סוכה מכל שאר תרי"ג המצוות, שיש בכוחה לחסות על האדם ולהגן עליו מדין שמים בעוצמה כה רבה?

גזירה בהנף יד

מעשה באביו של רבי אליהו אליעזר דסלר (בעל ה'מכתב מאליהו'), הנגיד המפורסם רבי ראובן דב דסלר, שהיה מגדולי סוחריו היעירות ברוסיה. בימי סערת המהפכה הבולשביקית, שעה שאימת השלטון האדום הוטלה על התושבים כולם, ביקש כל אחד מוצא ומפלט להצלת נפשו ושארית רכושו. משהחלו הקומוניסטים להחרים ולהפקיע הון פרטי לצורכי המהפכה, הזדרז רבי ראובן דב למכור את יערותיו וסחורותיו, גם במחירי הפסד מופחתים, כדי להמיר את הונו למזומנים, להבריחם אל מעבר לגבול ולבנות את ביתו ועסקיו מחדש במקום מבטחים.

באותם ימי מהומה כמעט שלא ניתן היה להמיר נכסי דלא-ניידי במזומנים, אולם בחדש ה' עלה בידו להמיר את מרבית נכסיו לשטרות כסף עוברים לסוחר. משסבר שהציל את הונו, ארז את חבילות השטרות העבות בתוך מזוודות מסע, ושכר מבריש גבולות מומחה. תוכנית ההברחה תוכננה בקפידה עד לפרטה האחרון. אולם שעות ספורות קודם "שעת האפס", נחתה הגזירה: השלטון הבולשביקי ביטל באחת את תוקפם של כל השטרות הישנים, והכריז על הנהגת הרובל, מטבע רוסי חדש. כהרף עין הפך כל אותו הון עתק, שהיה צרור במזוודות, לגל של ניירות חסרי ערך ומשקל. בהבל פה שלטוני אחד, הצטרף רבי ראובן דב, עם רבבות תעשיינים וסוחרים, לשורת פושטי היד המרודים שאיבדו את כל עולמם ברגע.

מזוודות מלאות ...

בנו, רבי אליהו אליעזר דסלר, המחיש במאורע זה יסוד חשוב. הוא ביאר שלעתיד לבוא יתייצב האדם לפני בית דין של מעלה, כשהוא מצויד ב'מזוודות מלאות' בתורה, מצוות ומעשים טובים שצבר בימי חייו. לתומו יהיה בטוח שנמנה על נכבדי עשירי הרוח. אולם כשיעמידו את מעשיו במבחן תחת שבט הביקורת, עלול הוא להיווכח לתדהמתו שרבים מאותם 'שטרות' פקע תוקפם והם מזויפים או חסרי ערך, מחמת פניות זרות וחסרון כוונה לשם שמים.

וכאן מתגלה ייחודה של מצוות סוכה. זו מצווה ייחודית, שעיקר קיומה מתממש דווקא מתוך צרכיו הגופניים ביותר של האדם: האכילה, השתיה והשינה – כולן מתקדשות והופכות לגופה של מצווה. כל רגע שבו שוהה האדם בסוכה, גם בעיסוקיו השגורתיים והפשוטים, מקיים הוא מצוות עשה מן התורה. כשיהודי זוכה לקיים מצוות סוכה כהלכתה, הוא מטמיע בנפשו את האור הגדול של "פָּכַל דְּרָקִיף דְּעִהוּ" (משלי ג, ו).

הרב חגי ולוסקי – מרצה ומחבר ספרים. 052-9453811 | אתר [/https://shaalti.co.il](https://shaalti.co.il)

מעוניינים ברעיונות חינוכיים מפרשת השבוע? רוצים להיערך כראוי לשולחן שבת?

לחצו כאן <https://did.li/gq4ZH>, או שלחו את המילה 'רעיון' למייל office@shaalti.co.il

'תורתך שאלתי', הספרים שיעשירו את שולחן השבת שלכם, לפרטים <https://did.li/fyHCN>

קידוש החומר

בסוכה ניתנת לאדם ההזדמנות הנדירה לקדש את מעשי החולין ולרוממם לעבודת הבורא. לרתום את שני יצריו לחטיבה אחת של עבודת ה' בלב שלם. רושמו של אור זה אינו נעלם בצאת החג, אלא מלווה ומאיר את דרכו של האדם לאורך כל ימות השנה כולה, ומעניק לו כוח לקדש את הגשמיות ולהפכה לכלי רוחני.

משום כך, **בבוא יום הדין הגדול, כשיפתחו ה'מזוודות' ותעמודנה הזכויות למשפט, תבוא מצוות הסוכה ותסוכך עלינו.** היא תעיד על השאיפה הטהורה שפיעמה בקרבנו לקדש את כל אורחות חיינו, ותוכיח שרצוננו האמיתי היה להפוך כל רגע גשמי לחלק מעבודת הבורא, גם אם במהלך השנה כשלנו, ולא עמדנו במלוא השלמות.

מצוות סוכה מלמדת אותנו שעבודת ה' אינה מסתכמת ברגעי התפילה והלימוד בלבד, אלא דורשת את קידוש החומר כולו: משא ומתן, סעודה ומנוחה, כולם מוכשרים להפוך משכן לשכינה. מצוות זו הינה **היחידה המקיפה את מציאותו הגשמית של האדם כולה ומקדשת את פועלו הארצי**, ובכך היא מנחילה את היסוד של "בכל דרכיך דעהו". משום כך, זכותה עומדת לנו **כמגן יחיד במינו ביום הדין**, שכן היא חושפת את עומק רצונו הפנימי של היהודי לחבר שמים וארץ, ומעניקה למעשיו תוקף נצחי שאינו בטל לעולם.

הכותב: הרב חגי ולוסקי – מרצה ומחבר סדרת הספרים 'תורתך שאלתי' על התורה, רב המכר 'כי ישאלך' – על הגדה של פסח, 'מה שאלתך' – על מגילת אסתר. **לתגובות** – office@shaalti.co.il

מעוניינים ברעיונות יפים לחג הסוכות, שיעשירו את שולחן החג?

<https://did.li/iL85q> מוזמנים להיכנס לקישור

מעוניינים ברעיונות חינוכיים מפרשת השבוע?

רוצים להיערך כראוי לשולחן שבת?

לחצו על הקישור <https://did.li/gq4ZH>

או שלחו את המילה 'רעיון' למייל

office@shaalti.co.il

הרב חגי ולוסקי – מרצה ומחבר ספרים. 052-9453811 | אתר [/https://shaalti.co.il](https://shaalti.co.il)

מעוניינים ברעיונות חינוכיים מפרשת השבוע? רוצים להיערך כראוי לשולחן שבת?

לחצו כאן <https://did.li/gq4ZH>, או שלחו את המילה 'רעיון' למייל office@shaalti.co.il

'תורתך שאלתי', הספרים שיעשירו את שולחן השבת שלכם, לפרטים <https://did.li/fyHCN>

